

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра англійської філології

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
СТИЛІСТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

підготовки бакалавра

галузі знань 01 Освіта

спеціальності 014 Середня освіта (Англійська мова)

освітня програма Англійська мова

Луцьк – 2017

Програма навчальної дисципліни «Стилістика англійської мови» для студентів галузі знань 01 Освіта, напряму підготовки 014 Середня освіта (Англійська мова) « ____ » _____, 20 17р. – ____ с.

Розробник: Ущина Валентина Антонівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології.

Рецензент: Киричук Л.М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри англійської філології

протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.

Завідувач кафедри: _____ (Булатецька Л.І.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету іноземної філології

протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (Павлюк А.Б.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 6 від 15. 03. 2017 р.

© Ущина В.А., 2017

Вступ

Програма навчальної дисципліни “Стилістика англійської мови” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавр галузі знань 01 Освіта, напрямку підготовки 014 Середня освіта (Англійська мова).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є стилістика англійської мови.

Міждисциплінарні зв'язки: з лексикологією, лінгвістикою тексту, аналізом дискурсу.

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів:**

1. Загальнотеоретичні проблеми стилістики
2. Стилістична семасіологія.
3. Стилістичний синтаксис. Стилістична морфологія і фонетика.
4. Функціональні стилі. Стилi та жанри. Індивідуальний стиль автора.

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 1	01 Освіта	нормативна
Модулів: 8	014 Середня освіта (Англійська мова)	Рік підготовки: 2
		Семестр: 4
		Лекції: 12 год.
Загальна кількість годин: 39		Практичні (семінари): 16 год.
	«Бакалавр»	
		Форма контролю: VII семестр – екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Стилістика англійської мови” є викласти основні методологічні та лінгвістичні основи стилістики як теоретичної науки, виявити принципи організації і функціонування стилістичних засобів англійської мови як певної системи.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни “Стилістика англійської мови” є:

- виробити у студентів навички та уміння глибокого розуміння змісту художнього тексту;
- сприяти свідомому відбору студентами стилістичних ресурсів сучасної англійської мови з метою використання їх у мовленнєвій діяльності та викладанні іноземної мови;
- навчити студентів аналізувати оригінальний художній текст.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- стилістичні засоби та прийоми сучасної англійської мови;
- принципи організації і функціонування стилістичних ресурсів англійської мови як системи

вміти :

- диференціювати стилістичні засоби та прийоми англійської мови, аналізувати оригінальний англійський текст, використовувати стилістичні ресурси англійської мови у мовленнєвій діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 39 годин / 1 кредит ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні проблеми стилістики.

Тема 1. *Предмет і завдання стилістики. Стилістика в системі наук.*

Визначається предмет і завдання стилістики англійської мови. Засвоюються основні терміни і ключові поняття предмету. Розглядаються

міждисциплінарні зв'язки стилістики з лексикологією, фонетикою і граматиною.

Тема 2. Стилiстична диференціяція словникового складу сучасної англійської мови. Стилiстична лексикологія.

Вивчаються основні лексичні шари англійської мови та аналізуються їх основні ознаки. Особливий фокус зосереджено на літературній (терміни, архаїзми, неологізми, варваризми, поетизми) та розмовній (сленг, жаргонізми, вульгаризми) лексиці.

Змістовий модуль 2. Стилiстична семасіологія.

Тема 3. *Фігури заміщення (фігури кількості та якості).*

Вивчаються фігури кількості (гіпербола, літота і мейози), фігури якості (метафора, антономазія, персоніфікація, метонімія, синекдоха, парафраз, евфемізм) з подальшою диференціяцією їх в англійському художньому тексті.

Тема 4. *Фігури суміщення. Фігури протилежності. Фігури нерівності. Фігури неоднозначності.*

Засвоюються фігури ідентичності (стилiстичне порівняння, синоніми); фігури протилежності (оксиморон, парадокс, антитеза), фігури нерівності (градація, пафос – зворотна градація), фігури неоднозначності (зевгма, каламбур, силлепсис).

Змістовий модуль 3. Стилiстичний синтаксис.

Тема 5. *Стилiстичні засоби, засновані на редукації ядерної моделі речення. Стилiстичні засоби, засновані на розширенні ядерної моделі речення.*

Вивчення стилістичних засобів, заснованих на редукації ядерної моделі речення (еліпсис, номінативні речення, апозіопезис, конструкції апокойну) та на розширенні ядерної моделі речення (різні види повтору, перелічення, тавтологія).

Тема 6. *Стилiстичні засоби, засновані на порушенні сталого порядку слів. Стилiстичні засоби, засновані на різноманітному поєднанні частин речення.*

Вивчення стилістичних засобів, заснованих на порушенні сталого порядку слів (інверсія, кульмінація, відокремлення). Стилiстичні засоби, за

допомогою яких по-різному поєднані частини речення (асиндетон, полісиндетон, парцеляція).

Змістовий модуль 4. Функціональні стилі. Типи нарративу

Тема 7. Проблема функціональних стилів. Стилї і жанри. Індивідуальний стиль автора.

Розглядаються функціональні стилі англійської літературної мови: художній, науковий, діловий, газетний, публіцистичний.

Тема 8. Типи оповіді.

Студенти ознайомлюються з класифікацією типів оповіді в художньому тексті, а саме: авторська оповідь, довірена оповідь, діалог, внутрішній монолог та невласне пряме мовлення. Аналізуються особливості авторського нарративу, довіреного нарративу та діалогу.

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Семін.		
1	1	2	3		
Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні проблеми стилістики					
Тема 1. Предмет і завдання стилістики. Стилїстика в системі наук.	3,5	2	1,5		
Тема 2. Стилїстична диференціація словникового складу сучасної англійської мови. Стилїстична лексикологія.	4	2	2		
Разом за змістовим модулем 1.	7,5	4	3,5		
Змістовий модуль 2. Стилїстична семасіологія.					
Тема 3. Фігури заміщення (фігури кількості та якості).	10	2	2		
Тема 4. Фігури суміщення. Фігури протилежності. Фігури нерівності.	10	2	2		
Разом за змістовим модулем 2.	20	4	4		
Змістовий модуль 3. Стилїстичний синтаксис.					
Тема 5. Стилїстичні засоби, засновані на редукації ядерної моделі речення. Стилїстичні фігури, засновані на розширенні ядерної моделі речення.	8,5	2	2		
Тема 6. Стилїстичні засоби, засновані на порушенні сталого порядку слів.	8,5		2		

Разом за змістовим модулем 3.	17	2	4		
Змістовий модуль 4. Функціональні стилі. Типи нарративу.					
Тема 7. Проблема функціональних стилів. Стилї і жанри. Індивідуальний стиль автора.	10	2	2		
Тема 8. Типи оповіді.	10		2		
Разом за змістовим модулем 4.	20	2	4		
Разом	72	12	16		

5. Теми практичних (семінарських) / занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Слова зниженого стилістичного тону Стилїстичні функції слів зниженого стилїстичного тону: розмовні слова, сленг, інтержаргон, вульгаризми та просторїччя.	1,5
2.	Слова піднесеного стилїстичного тону Стилїстичні функції слів піднесеного стилїстичного тону: поетизми, книжні слова, архаїзми, іноземні слова та варваризми.	1,5
3.	Фїгури заміщення (фїгури кількості та якості) Фїгури кількості: гіпербола, мейосис, літота. Фїгури якості: метонїмія, синекдоха, перифраз, евфемїзми, метафора, епітет, антономазія, персонїфікація, алегорія, іронія.	2
4.	Фїгури сумїщення (фїгури тотожності, фїгури протилежності, фїгури нерівності) Фїгури тотожності: порівняння, синоніми-заступники, синоніми уточнювачі. Фїгури протилежності: антитеза, оксиморон. Фїгури нерівності: наростання, розрядження, каламбур, зевгма.	2
5.	Стилїстичні засоби, засновані на редуції ядерної моделі речення. Стилїстичні фїгури, засновані на розширенні ядерної моделі речення. Стилїстичні засоби, засновані на редуції ядерної моделі речення: еліпсис, умовчання, асиндетон. Стилїстичні фїгури, засновані на розширенні ядерної моделі речення: повтор, перелїчування, емфатичні конструкції.	1,5
6.	Стилїстичні засоби, засновані на порушенні сталого порядку слів. Стилїстичні засоби, засновані на порушенні сталого порядку слів: інверсія, уособлення.	1,5
7.	Проблема функціональних стилів. Стилї і жанри. Індивідуальний стиль автора. Поняття функціонального типу мови- художній та нехудожній, усний та писемний. Поняття функціонального стилю. Класифїкація функціональних стилів в англїйській та українській мовах. Характеристика функціональних стилів.	2
8.	Типи оповіді. Класифїкація типів оповіді в художньому тексті, а саме:	2

	авторська оповідь, довірена оповідь, діалог, внутрішній монолог та невласне пряме мовлення. Особливості авторського наративу, довіреного наративу та діалогу.	
--	---	--

Змістовий модуль 1

Стилістичне розшарування словникового складу сучасної англійської та української мов

Тема 1. Сленг, його походження та функції. Американський та англійський сленг (2,5 год.).

Тема 2. Жаргонізми й професіоналізми, їх функціонування (2,5 год.).

Змістовий модуль 2

Стилістична семасіологія .

Тема 3. Антономазія. Стилістичне використання фразеологізмів. (3 год.).

Тема 4. Гіпербола, мейосис, літота (2 год.).

Тема 5. Оксиморон (1 год.).

Змістовий модуль 3

Стилістичний синтаксис.

Тема 6. Інверсія, відокремлення. Семантична дивергенція (2,5 год.).

Тема 7. Риторичне питання. Синтаксична конвергенція, силепсис (2,5 год.).

Змістовий модуль 4

Функціональні стилі. Стилі та жанри. Індивідуальний стиль автора.

Тема 8. Індивідуальний стиль автора. Образ автора (3 год.).

6. Методи навчання

У роботі над курсом в комплексі використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний;
- репродуктивний;
- частково-пошуковий;
- дослідницький;
- метод проблемного вивчення матеріалу.

7. Форма підсумкового контролю успішності навчання

II семестр – екзамен

1. Stylistics as a linguistic discipline. The subject-matter of Stylistics and its basic notions.
2. Basic notions of stylistics: language, speech activity and speech; marked and unmarked members of stylistic opposition; style; individual style; norm; variant / invariant, context.
3. Basis for the stylistic differentiation of the English vocabulary.
4. Literary words and their stylistic functions.
5. Archaisms, historicisms and poetic words
6. Barbarisms and foreignisms.
7. Stylistic and lexical neologisms.
8. Conversational words and their classification. Their stylistic functions.
9. The notions of EM and SD on the syntactic level.
10. General characteristics of the English syntactical expressive means.
11. Syntactical EM based on the redundancy of elements of the neutral syntactic model.
12. Syntactical EM based on the violation of word order of elements of the neutral syntactic model.
13. Types of Repetition.
14. Asyndeton and polysyndeton.
15. Classification of figures of substitution.
16. EM based on the notion of quantity
17. EM based on the notion of quality.
18. General characteristics of figures of combination.
19. Metaphor.
20. Metonymy.
21. Euphemism.
22. Antonomasia.
23. Figures of equivalence: simile, substituting and specifying synonyms.
24. Figures of inequality: climax, anti-climax,
25. Figures of ambiguity: pun, zeugma.
26. Epithet.
27. Personification.
28. Synecdoche.
29. Periphrasis.
30. Types of metaphor.
31. Syntactic and semantic difference between metonymy and metaphor.
32. Figures of opposition: antithesis, oxymoron.
33. Irony. Context types of irony.
34. Suspense.
35. Aposiopesis.

36. Antithesis.
37. The problem of functional style in English.
38. Classification of functional styles in the English language.
39. The style of official documents in Modern English.
40. The publicistic style and oratory style in Modern English.
41. The style of scientific prose.
42. Belles-lettres style.
43. Newspaper style.
44. Parallel Constructions.
45. Parceling.
46. Types of Narration.
47. Author's Narrative.
48. Interior Monologue.
49. Represented Speech.
50. Entrusted Narrative.

9. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Поточна перевірка є органічною частиною навчального процесу і здійснюється у таких формах:

- усна бесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції;
- письмове фронтальне опитування студентів на початку чи в кінці практичного заняття;
- фронтальний контроль знань студентів за кількома темами лекційного курсу;
- перевірка матеріалу за допомогою тестів;
- експрес-контроль;
- перевірка домашніх завдань;
- консультації з контрольними функціями (перевірка опрацювання першоджерел, самостійної роботи з літературою).

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Таблиця 3

Поточний контроль (макс = 40 балів)								Підсумковий контроль (макс = 60 бал.)		Загальна кількість балів
Модуль 1								Модуль 2		
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		Заліковий тест	Усна відповідь	
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8			
5	5	5	5	5	5	5	5	30	30	100

При вивченні курсу студент виконує такі види робіт: вивчення лекційного матеріалу, опрацювання матеріалу на семінарах, виконання індивідуальних завдань, написання тематичних контрольних тестів. Навчальний курс складається з двох залікових кредитів, які закінчуються **екзаменом**. Сумарна кількість балів, яку студент отримує при засвоєнні змістових модулів за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку, яка відповідає: зараховано, не зараховано з необхідністю повторного складання

Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D		
60 - 66	E	Задовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)
1 – 59	Fx	Незадовільно	

Поточне оцінювання, яке має на меті перевірку рівня знань студента, здійснюється викладачем протягом семестру на лекційних і семінарських заняттях у межах змістового модуля. Поточне оцінювання включає в себе поточну роботу студента під час лекційних і семінарських занять (у кожному змістовому модулі – максимум 5 балів на кожному семінарському занятті, які накопичуються), оцінку індивідуальної роботи студента (максимум – 5 балів). Максимальна оцінка студента за поточне оцінювання становить 40 балів.

Заліковий контроль, який здійснюється провідним викладачем, має на меті перевірку рівня знань студента під час виконання залікового тесту та усної відповіді. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за залік

(Модуль 3), становить 60 балів, з яких 30 балів – оцінка за заліковий тест, 30 балів – за усну відповідь. Якщо студент погоджується з результатом, який він отримав за поточний контроль і написання залікового тесту, він має право не складати залік в усній формі.

Критерії оцінювання знань студента на практичних (семінарських) заняттях

Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студента
5	Студент має системні, глибокі знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками. Студент вільно володіє спеціальною термінологією, грамотно ілюструє відповідь прикладами, вміє комплексно застосовувати знання з інших дисциплін.
4	Знання студента є достатньо ґрунтовними, він правильно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, встановлювати зв'язки між явищами, фактами, робити висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
3	Студент демонструє посередні знання основних положень навчального матеріалу. Відповідь у цілому задовільна. Студент здатний аналізувати, порівнювати, робити висновки, наводити окремі приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях.
2	Студент демонструє низький рівень знань, здатний частково відтворити теоретичний матеріал відповідно до тексту підручника або лекції викладача, повторити за зразком певну операцію.
1	Студент може розрізнити об'єкт вивчення, фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, з допомогою викладача виконує елементарні завдання.

Критерії оцінювання знань студентів на екзамені

Екзамен складається з двох частин: 1) написання екзаменаційного тесту (максимум – 30 балів) та 2) усна відповідь (максимум – 30 балів).

В оцінці знань студентів враховується:

1) достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна);

2) обізнаність з основними поняттями, принципами, законами, правилами навчальної дисципліни;

3) логічність викладу матеріалу;

4) обґрунтованість власних міркувань;

5) уміння інтегрувати та диференціювати знання теоретичного матеріалу та застосовувати їх при виконанні практичних завдань.

Відповідь вважається *повною (30 балів)*, якщо студент повністю оволодів матеріалом, обізнаний з усіма поняттями і термінами навчального курсу і адекватно оперує ними під час відповідей на поставлені питання, а також посилається на наукові дослідження з навчальної дисципліни, ознайомлений зі спеціальною літературою; демонструє здатність аналізувати факти, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками.

Відповідь вважається *недостатньо повною (20 балів)* за умов непоганого володіння знаннями з навчального предмету. Відповідь студента має бути правильною й обґрунтованою. Студент повинен продемонструвати знання теоретичного матеріалу, навички самостійної навчально-пізнавальної діяльності, здатність викладати матеріал в певній логічній послідовності. Допускаються незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння викладеного матеріалу.

Відповідь вважається *неповною (10 балів)*, якщо продемонстровані знання з предмету носять фрагментарний і поверхневий характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Студент обізнаний з літературними джерелами з навчальної дисципліни, але не може дати достатньо критичної їх оцінки; допускає суттєві помилки, які порушують логіку викладення матеріалу.

Екзамен вважається *нескладеним* за умов неправильної або неповної відповіді, яка свідчить про нерозуміння поставленого завдання. Студент не володіє понятійно-категоріальним апаратом, необізнаний з літературою з навчальної дисципліни і допускає грубі помилки у викладенні матеріалу.

11. Список джерел

1. Арнольд И.В. Стилистика современного языка/ И.В. Арнольд. – М.: Просвещение, 1990. – 300 с.
2. Иванова Т.П., Брайдес О.П. Стилистическая интерпретация текста/ Т.П. Иванова, О.П. Брайдес. – М., 1991.
3. Мороховский А.Н., Воробьева О.П., Лихошерст Н.И., Тимошенко З.В. Стилистика английского языка/ А.Н. Морховский, О.П. Воробьева, Н.И. Лихошерст, З.В. Тимошенко. – Киев: Высшая школа, 1984. – 247 с.
4. Пелевина А.Ф. Стилистический анализ художественного текста/ А.Ф. Пелевина. – М., 1980.
5. Разинкина Н.М. Функциональная стилистика/ Н.М. Разинкина. – М., 1989.
6. Galperin I.R. Stylistics/ I.R. Galperin. – М.: Высшая школа, 1981. – 334 с. (pp. 65-69, 75-83, 96-107, 110-113).
7. Jakobson R. Poetic Stylistics/R. Jakobson// Style in Language, 1978.
8. Kukhareno V.A. A Book of Practice in Stylistics/ V.A. Kukhareno. – М., 1986.
9. Kukhareno V.A. Seminars in Style/ V.A. Kukhareno. – М., 1971.
10. Prokhorova J.V., Soshalska E.G. Stylistic Analysis/ J.V. Prokhorova, E.G. Soshalka. – М., 1986.
11. Yefimov L.P., Yasinetskaya T.A. Practical Stylistics of English/ L.P. Yefimov, T. A. Yasinetskaya. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 240 с.